

مجموعه سوالات تاریخی تاریخ (۳) دوازدهم انسانی از درس ۱ تا ۶ - تهیه کننده: مهران زنگنه سرگروه تاریخ ایذه - مهر ماه ۱۳۹۷

۱۰۲. انقلاب صنعتی چه آثار و پیامدهایی داشت؟ گسترش بی رویه شهرها، رشد سریع جمعیت، به وجود آمدن فاصله‌ی طبقاتی، نارضایتی‌های اجتماعی و اقتصادی و آلودگی‌های زیست محیطی به وجود آورد.
۱۰۳. چه کسی در قرن ۱۷م. روسیه را متحول کرد و در مسیر پیشرفت و توسعه طلبی سیاسی و نظامی قرار داد؟ پتر کبیر.
۱۰۴. پتر کبیر چگونه روسیه را به قدرت بزرگی تبدیل کرد؟ او با استخدام کارشناسان اروپایی و تأسیس مدارس و دانشگاه‌های جدید و تقویت ارتش و نیروی دریایی.
۱۰۵. برنامه‌های پتر برای قدرتمند شدن روسیه؛ گسترش سرزمین روسیه و دستیابی به دریاهای آزاد برای چه بود؟ برای کسب منافع تجاری و سیاسی بود.
۱۰۶. پetr کبیر برای کسب منافع تجاری و سیاسی چه برنامه‌هایی در پیش گرفت؟ گسترش سرزمین روسیه و دستیابی به دریاهای آزاد.
۱۰۷. جانشینان پتر کبیر برای دستیابی به برنامه‌های او چه اقداماتی انجام دادند؟ روس‌ها در نواحی شرقی اروپا، حوزه‌ی دریاهای بالتیک، سیاه و خزر اقدامات نظامی و سیاسی انجام دادند.

درس سوم

۱. آقامحمدخان که بود؟ پسر بزرگ محمد حسن خان قاجار بود که پس از کشته شدن پدرش به عنوان گروگان در شیراز پایتخت کریم خان زند به سر می‌برد و حتی مورد مشورت کریم خان قرار می‌گرفت. او پس از مرگ کریم خان فرصت را غنیمت شمرد و از شیراز به استرآباد رفت و با متعدد کردن افراد ایل قاجار، آماده‌ی رویارویی با زندیان شد.
۲. اقدامات آقامحمدخان قبل از تاجگذاری چه بود؟ نخست نواحی شمالی و مرکزی ایران را تصرف کرد و تهران را پایتخت خود قرار داد، سپس با غله‌ی بر لطفعلی خان زند و سرکوب طغیان حاکم گرجستان، در سال ۱۲۱۰ق/ ۱۷۴۱ش در تهران تاجگذاری کرد.
۳. هدف اصلی آقامحمدخان قاجار از سفر به مشهد بعد از تاجگذاری چه بود؟ برچیدن بساط حکومت جانشینان نادرشاه و دستیابی به غایم و گنجینه‌ی جواهرات نادر.
۴. چرا آقامحمدخان به منطقه‌ی قفقاز لشکرکشی کرد؟ به منظور برقرار کردن نظم و امنیت.
۵. کدام یک از اقدامات آقامحمدخان در خورستایش است؟ سخت کوشی و تلاش‌های بی وقهه‌ی آقامحمدخان برای ایجاد یکپارچگی سیاسی و بازگرداندن حاکمیت دولت مرکزی به سرتاسر قلمرو ایران.
۶. چه عواملی سبب شد تا در تاریخ از آقامحمدخان به نکویی نام برده نشود؟ بی رحمی و کینه توزی وی در برخورد با مخالفان و رقیبان خود که تا حدودی ریشه در ستم‌هایی داشت که در زمان کودکی و نوجوانی بر او رفتہ بود.
۷. پس از مرگ آقامحمدخان چه کسی زمام امور را به دست گرفت؟ برادرزاده اش فتحعلی شاه.
۸. سال‌های نخست سلطنت فتحعلی شاه چگونه گذشت؟ به سرکوب شورش‌های داخلی و تحکیم پادشاهی در خاندان قاجار گذشت.
۹. در دوران سلطنت نسبتاً طولانی فتحعلی شاه حکومت قاجار با چه مسائلی مواجه شد؟ از یک سو با تهاجم نظامی گسترده‌ی روسیه و از سوی دیگر با رقابت دولت‌های انگلستان و فرانسه برای نفوذ سیاسی و اقتصادی در ایران مواجه شد.
۱۰. محمدشاه با تدبیر چه کسی به تخت پادشاهی نشست؟ قائم مقام فراهانی.
۱۱. چرا قائم مقام فراهانی از مقام وزارت معزول و مقتول شد؟ ایستادگی او در مقابل زیاده خواهی‌های انگلیسی‌ها و تلاش برای کاستن از دخالت ناروای محمدشاه و درباریان در امور کشور، اسباب دسیسه‌گری مخالفانش را فراهم آورد و شاه را نسبت به این وزیر بزرگ بدین کرد.
۱۲. پس از قائم مقام فراهانی چه کسی به صدارت محمدشاه منصب شد؟ حاجی میرزا آفاسی.
۱۳. در دوران صدارت حاجی میرزا آفاسی، حکومت قاجار تحت نفوذ چه قدرت‌هایی قرار گرفت؟ روسیه و انگلستان.
۱۴. ناصرالدین شاه در آغاز سلطنتش چه کسی را به مقام صدراعظمی برگزید؟ میرزا تقی خان فراهانی را با لقب امیرکبیر به مقام صدراعظمی برگزید.
۱۵. امیرکبیر با استفاده از تجربیات سیاسی ارزشمند خود دست به چه اقداماتی زد؟ علاوه بر سامان دادن اوضاع کشور، برنامه‌ی منسجمی را برای اصلاح امور سیاسی و اقتصادی کشور تهیه کرد و بخشی از آن را به اجرا درآورد.
۱۶. چرا اصلاحات مورد نظر امیرکبیر به سرانجام مطلوب نرسید؟ زیرا با توطئه و دسیسه‌ی مخالفان داخلی و خارجی به سرنوشت قائم مقام دچار شد.

مجموعه سوالات تاریخی تاریخ (۳) دوازدهم انسانی از درس ۱ تا ۶ - تهیه کننده: مهران زنگنه سرگروه تاریخ ایذه - مهر ماه ۱۳۹۷

۱۷. کدام یک از صدراعظم های عصر ناصری نقش مؤثری در تشویق شاه برای سفر به فرنگ و اخذ تمدن اروپایی داشت؟ میرزا حسین خان سپهسالار.
۱۸. میرزا حسین خان سپهسالار صدراعظم نوگرا و ترقی خواه، مصمم به انجام چه برنامه هایی بود و چرا برنامه هایی او به جایی نرسید؟ مصمم به اصلاح تشکیلات سیاسی و اداری کشور و جلب سرمایه گذاری خارجی در ایران بود، اما برنامه هایی او به دلیل مخالفت های داخلی و تردیدهای شاه به جایی نرسید.
۱۹. چرا ناصرالدین شاه با وجود درک ضرورت اصلاحات، از انجام اصلاحات به شدت وحشت داشت؟ زیرا از نتایج سیاسی آن که کاهش قدرت و اختیارات نامحدود شاه بود، به شدت وحشت داشت.
۲۰. چرا اصلاحات زمان ناصرالدین شاه قاجار منجر به تغییر اساسی نشد؟ زیرا از نشر اندیشه‌ی سیاسی جدید و ترویج افکار مشروطه طلبی و جمهوری خواهی در ایران سخت بیناک بود.
۲۱. از زمان کدام شاه قاجار دولت های روسیه و انگلستان و یا اتباع آنان برای کسب امتیازات اقتصادی در کشور ما به رقابت پرداختند؟ ناصرالدین شاه.
۲۲. ناصرالدین شاه توسط چه کسی کشته شد؟ توسط میرزا رضا کرمانی.
۲۳. نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه چگونه بود؟ به صورت پادشاهی استبدادی بود.
۲۴. در نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه چه کسی در رأس هرم قدرت قرار داشت؟ شاه.
۲۵. اختیارات شاه در نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه را ذکر کنید؟ عزل و نصب مقام های حکومتی و اعلان جنگ و صلح از جمله‌ی اختیارات اساسی او به شمار می‌رفت. در واقع شاه هر سه قوه‌ی قانون گذاری، اجرایی و قضایت را در انحصار خود داشت. شاهان قاجار خود را مالک جان و مال ایرانیان می‌شمردند و انتظار داشتند که همگان از صدراعظم تا مردم عادی فرمانشان را بی چون و چرا اطاعت کنند.
۲۶. چرا شاه هان قاجار در عمل نمی‌توانستند به طور کامل و همیشه قدرت استبدادی و اختیارات فامحدود خود را به کار بندند؟ زیرا از یک سو فاقد ابزارهای لازم مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفة‌ای برای اعمال قدرت مطلقه بودند و از سوی دیگر نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ و دخلات قدرت‌های استعمارگر را داشتند.
۲۷. چرا شاهان قاجار قادر به اعمال کامل قدرت استبدادی خود نبودند؟ ۱-نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه ۲-قدرت سیاسی و نظامی ایلات ۳-نفوذ و دخلات قدرت‌های استعمارگر.
۲۸. در نظام سیاسی و اداری ایران تا قبل از انقلاب مشروطه چه کسی بعد از شاه قرار داشت؟ وزیر اعظم یا صدراعظم.
۲۹. اختیارات وزیر اعظم یا صدراعظم در دوره‌ی قاجاریه را ذکر کنید؟ صدراعظم بر پایه‌ی اختیاراتی که شاه به او می‌داد می‌توانست در تمام امور کشور اظهار نظر و مداخله کند، به حضور شاه برسد و برای وی نامه بنویسد. این صاحب منصب عالی مرتبه همچنین فرصت داشت تا از موقعیت خویش در جهت اصلاح امور کشور، رونق کسب و کار و رفاه مردم بهره ببرد.
۳۰. والیان و حاکمان ایالات و ولایات، شهرها و روستاهای عمده‌ای میان چه کسانی برگزیده می‌شدند و چه اختیاراتی داشتند؟ از میان خاندان‌های زمین دار، اعیان یا بزرگان محلی، سران ایالات و عشاپر و شاهزادگان قاجاری برگزیده می‌شدند. حاکمان ایالات و ولایات تا حدودی خودمختار بودند و بخش اعظم درآمد حوزه‌ی تحت فرمان خویش را برای خود نگاه می‌داشتند.
۳۱. شاهان قاجار از طریق برقراری پیوند ازدواج با خاندان‌های زمین دار، بزرگان محلی و مقام‌های بلندپایه‌ی حکومتی به دنبال چه هدفی بودند؟ به دنبال گسترش نفوذ و استحکام سلطنت خود بودند.
۳۲. اداره‌ی ایالت آذربایجان به مرکزیت شهر تبریز بر عهده‌ی چه کسی بود؟ بر عهده‌ی ولیعهد بود.
۳۳. نظام اداری ایران در اوایل عصر قاجار چگونه بود؟ بسیار کوچک بود و به چهار اداره یا وزارتخانه‌ی قدیمی مالیه، جنگ، عدیله و امور خارجه محدود می‌شد.
۳۴. تشکیلات اداری تا زمان ناصرالدین شاه چگونه بود؟ در دوران ناصرالدین شاه و تحت تأثیر مواجهه‌ی ایران با تمدن غربی وزارتخانه‌های دیگری به تشکیلات اداری افزوده شد. در آن زمان وزارت خانه‌ها اغلب، مکان و تجهیزات، کارکنان حقوق بگیر، دوایر محلی و حتی بایگانی منظم نداشتند و

مجموعه سوالات تاریخی (۳) دوازدهم انسانی از درس ۱ تا ۶ - تهیه کننده: مهران زنگنه سرگروه تاریخ ایذه - مهر ماه ۱۳۹۷

دامنه‌ی فعالیت این وزارتخانه‌ها به ندرت از پایتخت فراتر می‌رفت. اداره‌ی این نهادها اغلب به شکل موروثی در اختیار خانواده‌های سرشناسی بود که با یکدیگر رقابت داشتند و گاه سمت‌های اداری را میان خود خرید و فروش می‌کردند.

۳۵. پرسابقه توین و گستردۀ ترین وزارتخانه در دوره‌ی ناصرالدین شاه چه وزارتخانه‌ای بود و چگونه اداره‌ی شد؟ وزارت مالیه به ریاست مستوفی‌المالک بود که در پایتخت و مراکز ولایات توسط مستوفیانی که نسل اندر نسل به شغل مستوفی‌گری اشتغال داشتند، اداره‌ی شد.

۳۶. مستوفیان چه وظیفه‌ای بر عهده داشتند؟ مستولیت محاسبه و گردآوری مالیات‌ها و نظارت بر املاک دیوانی و سلطنتی (حاصه) را بر عهده داشتند.

۳۷. سازمان قضایی عصر قاجار از چند گونه محاکم تشکیل می‌شد چه وظایفی داشتند و توسط چه کسانی اداره می‌شد؟ ۱- محاکم عرف که به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می‌کرد. این محاکم توسط قضاط و مأمورانی که از مقام‌های حکومتی فرمان می‌بردند و حقوق می‌گرفتند، اداره می‌شد. ۲- محاکم شرع که دعاوی مدنی مانند دعواهای خانوادگی، ملکی و ارث را حل و فصل می‌کردند. در این محاکم روحانیان به قضاوت می‌پرداختند و هزینه‌های رسیدگی بر عهده‌ی طرفین دعوا بود.

۳۸. ارتش قاجاریه در دوره‌ی آقا محمد خان قاجار به چه سلاح‌هایی مجهز بود؟ تیر و کمان، گرز، شمشیر و تفنگ‌های فتیله‌ای بود و به ندرت از توپخانه استفاده می‌کرد.

۳۹. چرا عباس میرزا، ولیعهد فتحعلی شاه در صدد برآمد ارتش ایران را تجدید سازمان و مجهز به سلاح‌های مدرن کند؟ چون ارتش ایلیاتی قاجار در جنگ با ارتش‌های اروپایی و به خصوص ارتش روسیه که ارتشی حرفة‌ای، آموزش دیده و مجهز به سلاح‌های آتشین جدید بود، ناکارآمدی خود را نشان داد.

۴۰. عباس میرزا، در صدد برآمد با استفاده از دانش و تجربیات کارشناسان کدام کشورها، ارتش ایران را تجدید سازمان و مجهز به سلاح‌های مدرن کند؟ فرانسه و انگلستان.

۴۱. چرا قلاش‌های عباس میرزا برای تجدید سازمان و مجهز کردن ارتش ایران به سلاح‌های مدرن بی‌نتیجه ماند؟ به دلیل پیمان شکنی دولت فرانسه و بدنه‌ی دولت انگلیس و موافع و مشکلات داخلی.

۴۲. در اوایل عصر ناصری، چه کسی با جدیت تمام برای تشکیل ارتش حرفة‌ای و دائم اقداماتی انجام داد؟ امیر کبیر.

۴۳. یکی از مقاصد امیر کبیر از تأسیس مدرسه‌ی دارالفنون چه بود؟ اخذ و اشاعه‌ی دانش نظامی جدید و تقویت توان جنگی و دفاعی کشور بود.

۴۴. امتیاز تأسیس بربکاد فراق را چه کسی به روسیه واگذار کرد؟ ناصرالدین شاه.

۴۵. نیروی قزاق زیر نظر چه کسانی فعالیت می‌کرد؟ تحت فرماندهی افسران روسی.

۴۶. نیروی قزاق در چه زمینه‌هایی فعالیت می‌کرد؟ بیشتر به عنوان نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنت و دفع شورش‌ها و اعتراض‌های داخلی عمل می‌کرد و در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی کارآیی چندانی نداشت.

۴۷. هم زمان با شکل گیری حکومت قاجار در ایران، کدام قدرت‌های اروپایی رقابت شدیدی را برای تسلط بر دیگر کشورها از جمله ایران آغاز کردند؟ روسیه، انگلستان و فرانسه.

۴۸. چرا زمامداران و مردم ایران در مقابل هجوم اروپایی‌ها به نوعی غافلگیر شدند و آمادگی لازم را برای مقابله با چین روسیه‌ای سنگینی نداشتند؟ زیرا که از تغییر و تحولات و پیشرفت‌های جوامع و کشورهای اروپایی ناگاهه یا کم اطلاع بودند.

۴۹. دولت روسیه از زمان چه کسی سیاست توسعه طلبانه‌ای را با هدف تسلط بر سرحدات شمالی ایران و عثمانی آغاز کرد؟ از زمان پنجم کبیر.

۵۰. کدام اقدام سرآغازی بر جنگ‌های ایران و روسیه به حساب می‌آید؟ در زمان حکومت فتحعلی شاه قاجار و پس از آنکه حاکم گرجستان خود را تحت حمایت دولت روسیه قرار داد، روس‌ها به منطقه‌ی قفقاز لشکرکشی و گرجستان را تصرف کردند.

۵۱. دلایل شکست ایران در دور اول جنگ‌های ایران و روس چه بود؟ به سبب ضعف سیاسی و نظامی ایران و پیمان شکنی دولت‌های فرانسه و انگلستان.

۵۲. جنگ‌های دور اول ایران و روس با انعقاد کدام معاهده به پایان رسید؟ معاهده‌ی گلستان.

۵۳. فرمانده سپاه ایران در جنگ‌های دور اول و دوم ایران با روس که بود؟ عباس میرزا.

۵۴. علل شروع جنگ‌های دور دوم ایران و روس چه بود؟ ۱- مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه‌ی گلستان و ادعاهای ارضی جدید روس‌ها ۲- فریاد کمک خواهی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی که به واسطه‌ی معاهده‌ی گلستان تحت سلطه و ستم روس‌ها قرار گرفته بودند.

مجموعه سوالات تاریخی قاریخ (۳) دوازدهم انسانی از درس ۱ تا ۶ - تهیه کننده: مهران زنگنه سرگروه تاریخ ایذه - مهر ماه ۱۳۹۷

۵۵. چه عاملی حکومت قاجار را ترغیب به اقدام نظامی برای آزادی سرزمین های ایرانی در معاهده گلستان کرد؟ صدور فتوای جهاد برخی از علماء.
۵۶. جنگ های دور دوم ایران و روس با انعقاد کدام معاهده به پایان رسید؟ معاهده ای ترکمانچای.
۵۷. چه عواملی در شکست ایران در دوره ای دوم جنگ با روس ها تأثیر گذار بود؟ ناتوانی فتحعلی شاه در تأمین تدارکات سپاه و بی کفایتی و سستی برخی از فرماندهان مانند آصف الدوله.
۵۸. نتایج قراردادهای گلستان و ترکمانچای چه بود؟ ۱- مناطق وسیعی از سرزمین های حاصلخیز ایران در غرب دریای مازندران که شامل ولایات گرجستان، داغستان، ارمنستان، نخجوان و اران با شهرها و روستاهای آباد و پر جمعیت می شد، به روسیه واگذار گردید ۲- رود ارس مرز دو کشور قرار گرفت. ۳- ایران در عهدنامه ای گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای خزر محروم شد ۴- در معاهده ای ترکمانچای نیز متعهد به پرداخت ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه شد ۵- در معاهده ای ترکمانچای دادن حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) به اتباع آن کشور گشت.
۵۹. دست اندازی روسیه به خاک ایران بعد از معاهده ای ترکمانچای چگونه ادامه یافت؟ روس ها مناطق وسیعی از سرزمین های ایرانی در شرق دریای خزر (خوارزم و ماوراءالنهر) را تسخیر و عهدنامه ای آخال را بر حکومت قاجار تحمیل کردند.
۶۰. در قرارداد آخال روس ها کدام مناطق را از سرزمین ایران جدا کردند؟ مناطق وسیعی از سرزمین های ایرانی در شرق دریای خزر (خوارزم و ماوراءالنهر).
۶۱. نتیجه ای قرارداد تجاری روس ها که ضمیمه ای عهدنامه ای ترکمانچای بود را ذکر کنید؟ نتیجه ای آن گسترش نفوذ اقتصادی آنان در ایران و تسلط بر بازار نیمه ای شمالی کشور ما بود.
۶۲. روسیه در رقابت با انگلستان کدام امتیازات اقتصادی و سیاسی را در دوره قاجاریه از ایران گرفت؟ تأسیس بانک استقراضی، شیلات شمال و تأسیس نیروی قزاق.
۶۳. چه عاملی در سده ای ۱۸، موجب توجه بیشتر انگلیسی ها به ایران شد؟ سلطه ای استعماری انگلستان بر هندوستان.
۶۴. در اوایل دوره ای قاجار، دولت انگلیس چگونه کوشید نفوذ سیاسی و اقتصادی خود را در میهن ما گسترش دهد؟ با اعزام سفیران کارکشته به ایران و امضای معاهدات مُجمل و مُفصل.
۶۵. دولت انگلیس چگونه زمینه را برای گسترش نفوذ و دخالت سیاسی، نظامی و اقتصادی خود در خلیج فارس فراهم آورد؟ با حضور در خلیج فارس و تسلط بر برخی از جزایر ایرانی.
۶۶. از چه زمانی انگلیسی ها در صدد جدا کردن سرزمین های شرق ایران برآمدند؟ از اواخر حکومت فتحعلی شاه.
۶۷. هدف دولت انگلیس از جدا کردن سرزمین های شرقی ایران چه بود؟ منطقه ای حائل و تحت نفوذ خود در مرازهای هندوستان به وجود آورد.
۶۸. دولت انگلستان برای جدا کردن سرزمین های شرقی ایران چه اقداماتی انجام داد؟ این دولت در زمان محمد شاه و ناصرالدین شاه به حمایت از حاکم نافرمان هرات و دیگر امیران شورشی افغان پرداخت و با اقدامات سیاسی و نظامی خود مانع سرکوب این شورش ها توسط سپاه ایران شد.
۶۹. انگلستان چگونه افغانستان، هرات و مناطقی از سیستان و بلوچستان را از ایران جدا کردند؟ با تحمیل معاهده ای پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد. سپس با قرارداد گلداسمیت مناطقی از سیستان و بلوچستان را نیز از ایران جدا و ضمیمه ای خاک هندوستان که خود بر آن فرمان می راندند، کردند.
۷۰. مهم ترین امتیازات اقتصادی که انگلیسی ها در دوره قاجاریه از ایران گرفتند را نام ببرید؟ امتیازهای رویتر، بانک شاهنشاهی و توتون و تباکو (رزی یا تالبوت).
۷۱. پیامد واگذاری امتیازات به بیگانگان در دوره ای قاجار چه بود؟ موجب نگرانی مردم به ویژه بازرگانان و روحانیان نسبت به تسلط بیگانگان بر اقتصاد و منابع تولید کشور شد و اعتراضات و جنبش هایی را برانگیخت.
۷۲. مهم ترین جنبشی که در زمینه ای واگذاری امتیازات به بیگانگان صورت گرفت چه جنبشی بود و چه نتیجه ای داشت؟ قیام هایی بود که به رهبری علمای همچون حاج ملا علی کنی و میرزا حسن آشتیانی علیه امتیازهای رویتر و تباکو صورت گرفت و منجر به عقب نشینی حکومت مستبد قاجار و لغو امتیازات مذکور شد.

- مجموعه سوالات تاریخی قاریخ (۳) دوازدهم انسانی از درس ۱ تا ۶ - تهیه کننده: مهران زنگنه سرگروه تاریخ ایذه - مهر ماه ۱۳۹۷**
۷۳. فتوای چه کسی در تحریر مصرف توتو و تباکو نقش اساسی در لغو این امتیاز داشت؟ آیت الله میرزا شیرازی.
۷۴. همزمان با روی کار آمدن قاجارها در ایران در فرانسه چه اتفاقی رخ داد؟ ناپلئون بنای پارت در فرانسه قدرت گرفت.
۷۵. بزرگترین مانع اهداف توسعه طلبانه ناپلئون در اروپا و جهان کدام کشور بود؟ انگلستان.
۷۶. چرا ناپلئون توان رویارویی مستقیم با انگلستان را نداشت؟ به دلیل جزیره ای بودن و برخورداری انگلستان از نیروی دریایی قدرتمند.
۷۷. ناپلئون برای مقابله با انگلستان چه سیاستی در پیش گرفت؟ تصمیم گرفت رقیب خود را با هجوم به مستعمراتش از پای درآورد. از این رو، نخست مصر را تصرف کرد و سپس در صدد حمله به هندوستان برآمد.
۷۸. علت اساسی توجه فرانسه به ایران در زمان ناپلئون چه بود؟ زیرا ایران مناسب ترین راه دستیابی ناپلئون به هند بود، بنابراین نمایندگان او یکی پس از دیگری راهی دربار قاجار شدند.
۷۹. چرا فتحعلی شاه از پیشنهاد ناپلئون، برای برقراری رابطه استقبال کرد؟ چون فتحعلی شاه در گیر جنگ با روسیه بود و به متعدد قدرتمندی نیاز داشت.
۸۰. فتحعلی شاه و ناپلئون چه عهدنامه ای را بایدیگر منعقد کردند؟ عهدنامه‌ی فین کنشتاین.
۸۱. پس از عهدنامه‌ی فین کنشتاین چه اقداماتی صورت گرفت؟ پس از آن هیئتی نظامی از سوی فرانسه برای تعلیم و تجهیز سپاه به ایران آمد و در مدت کوتاهی اقدامات مفیدی در این خصوص انجام شد.
۸۲. چرا اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه در زمان فتحعلی شاه دوام زیادی نیاورد؟ زیرا ناپلئون اندکی بعد تمام تعهدات خود در پیمان با ایران را زیر پا گذاشت و با روسیه صلح کرد، هیئت نظامی فرانسوی را از ایران فرا خواند و حکومت قاجار را در مقابل روس‌ها تنها گذاشت.
۸۳. روابط ایران و فرانسه پس از لغو قرارداد فین کنشتاین در چه زمینه‌هایی ادامه یافت؟ در حوزه‌ی قراردادهای بازرگانی و همکاری‌های فرهنگی به خصوص در زمینه‌ی واگذاری امتیاز کاوش‌های استان‌شناختی ادامه یافت.
۸۴. چرا در عصر قاجار دو کشور مسلمان ایران و عثمانی مجال کمتری برای دشمنی و جدال با یکدیگر داشتند؟ به سبب درگیری و گرفتاری مستمر با دولت‌های اروپایی.
۸۵. علت بروز نشش‌های میان ایران و عثمانی در زمان فتحعلی شاه و محمدشاه چه بود؟ به سبب اختلافات مرزی، بدرفتاری عثمانیان با زائران ایرانی عتبات عالیات و مشکلات تجاری.
۸۶. تنش‌های میان ایران و عثمانی در دوره‌ی قاجار چگونه پایان یافت؟ با وساطت دولت‌های انگلستان و روسیه مذاکراتی میان ایران و عثمانی صورت گرفت و قراردادهای صلح ارزنه الروم اول و دوم میان آنها بسته شد و به کشمکش‌ها پایان داد.
۸۷. در اواخر دوره‌ی قاجار، دولت عثمانی چگونه توانست بخشی از اندیشمندان ایرانی را به سمت خود جلب فماید؟ با شکل گیری دسته بندی‌های سیاسی نظامی تازه در اروپا و نفرت تاریخی مردم ایران از انگلستان و روسیه، عثمانی توانست با شعار اتحاد اسلام بخشی از اندیشمندان ایرانی را به سمت خود جلب نماید.
۸۸. چرا حکومت قاجاریه قلاش‌های را برای برقراری ارتباط با کشورهای دیگر مانند آمریکا، اتریش، ایتالیا، بلژیک و انجام داد؟ به منظور کاستن از نفوذ و دخالت‌های روزافرون روسیه و انگلستان در امور ایران.
۸۹. چرا از قلاش‌های حکومت قاجاریه برای برقراری ارتباط با کشورهای دیگر مانند آمریکا، اتریش، ایتالیا، بلژیک و موفقیتی حاصل نشد؟ به سبب سنگ اندازی روس‌ها و انگلیسی‌ها و بی‌رغبتی این کشورها.